

Jessen: Det er den samme nu sidst omtalte § 26, som ogsaa jeg skal tage mig den Frihed at omtale, og jeg skal indskrænke mig til alene at omhandle den. Det gjælder om at komme paa det Rene med, hvad man her idag skal vælge at stemme for eller imod af 4 forskjellige Alternativer, nemlig enten § 26, som den Lyder i Regjeringens og foreslagte Udskrift, eller den oprindelige Affattelse med de Forandringer, som ere foreslaaede af den 2den Landsthingsmand for 11te Kredts (Besh), og som findes anførte i Afstemningslisten under Nr. 51—55, eller den af Udvalget foreslaaede nye Affattelse af hele § 26, eller endelig denne nye Affattelse med de Endringer, der ere foreslaaede af den 5te Landsthingsmand for 9de Kredts (Jacobæus), hvilke findes under Nr. 56 og 57 paa Afstemningslisten. Gjenstanden, vi her tale om, er noget fjernt liggende, noget mindre velbekendt i Praxis for de fleste af de ærede Medlemmer af dette Thing. Man vilde meget misforstaae mig, dersom man troede, at jeg ved at berøre dette vilde reise en Beklagelse, som om Paragraphens Behandling kunde være udsat for ikke at blive forsvarlig. Tværtimod; dette opfordrer kun Enhver til at bidrage Sit til, at Forstaaelsen og Forklaringen af, hvad der er foreslaaet, bliver saa tydelig, at endog-saa Den, der aldrig havde seet Heden, vilde trostigen kunne vælge, hvad han vil stemme for eller imod. Idet jeg strax her skal udtale, at jeg har i saa Henseende truffet mit Valg, nemlig at jeg endnu hidtil Intet har hørt, som kunde gjøre mig vakkende i at stemme for Udvalgets nye Affattelse uforandret, som den foreligger, maa jeg dertil endnu sige, at jeg i at gjøre dette er bleven støttet blandt Mere og i visse Henseender allerede derved, at samtlige Udvalgets 5 Medlemmer have kunnet blive enige om denne Affattelse. Dette giver unægtelig Forslaget dets forøgede Vægt, og naar jeg skal bestræbe mig for at oplyse, hvorledes jeg har meent at kunne forstaae, at denne Enighed har været at tilveiebringe, altsaa hvilke Grunde der have kunnet bringe den frem, tør jeg troe, at min Hensigt dermed, nemlig, ogsaa om mulig at støtte andre ærede Medlemmer her i Thinget i deres Fortroelsning til at stemme for denne Affattelse,

ikke vil blive svækket derved, at jeg ikke hører til dem, som kunne siges at være ubekjendte med Heden. Alle, troer jeg, ere enige i, at der er en Trang og en stor Trang til at faae forbedrede Lovforskrifter i Henseende til Afbrændingen af Heden. Nu har imidlertid Hedenlandet, endskjøndt det mangen Gang maa høre ilde for sin Censformighed, dog nogle Forskjelligheder. Uagtet det virkelig ligner sig selv i det Store, og paa meget bethdelige Strækninger i alle de Henseender, som her kunne komme i Betragtning, forekommer der dog ogsaa saadanne Forskjelligheder paa enkelte Steder, som medføre, at det er i alt Fald vanskeligt, ja turde ansees for umuligt at affatte Lovforskrifter saaledes, at de ikke i enkelte Undtagelsestilfælde vilde volde saadanne Hindringer for Enkelte, som man kunde ønske at forstaae alle Enkelte for, men som man ikke kan forstaae dem Alle for, medmindre man skulde forseile det Maal, nemlig at gjøre Gavn i det Hele og det Store. Naar man vil dette Maal, maa man vove at tage paa sine Skuldre at volde nogen Vanskelighed for nogle Saa, for at kunne betrygge de Mangfoldige. Efter min Synsmaade tager man meget Mere paa sine Skuldre, naar man ikke iagttager at betrygge de Mangfoldige, alene fordi man ikke kan have den Forvisning, at der ikke kan træffe enkelte Tilfælde, som man vilde ønske at kunne have tillempet bedre, end den hidtil fundne almindeligt opstillede Lovregel har været istand til. Vil man alene af en saadan Grund affrækkes fra at stemme for en Ordning til Bedste for det Hele og Store, geraader man i Fare for at komme aldeles bort fra at tilveiebringe forbedrede Lovforskrifter.

Der skal ved Tilveiebringelsen af nye og forbedrede Lovforskrifter have især to Ting for Die. Den ene er, at bevare en Frihed, som, afbenyttet indenfor sin rette Grændse, er en gavnlig Frihed, som kan kaldes en umistelig Frihed, nemlig Friheden for Eierne af Heden til at turde afbrænde, naar de finde dette tjenligt for den paafølgende Opdyrkning. Den anden, der skal gaaes ud paa, er at afspørge den Fare, som dermed er forbunden for Naboer og Naboers